

Omdat levensduur loont

Werkwijzer reproductie en vruchtbaarheid

Problemen met de reproductie en vruchtbaarheid behoren bij de belangrijkste redenen voor een te vroege afvoer. Met name als de veestapel ouder wordt zien we dat het lastiger wordt om de koeien op tijd drachtig te krijgen.

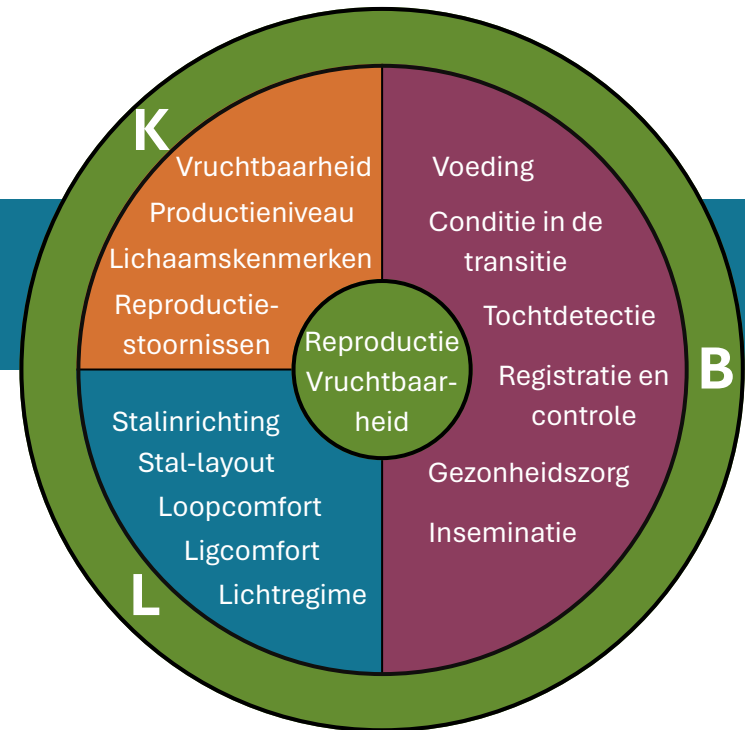
Welke rol spelen de reproductie en vruchtbaarheid op jouw bedrijf?

Wat was het vervangingspercentage afgelopen jaar?	%
Aandeel van de afgevoerde koeien afgevoerd vanwege vruchtbaarheid	%
Wat was de gemiddelde leeftijd van deze koeien?	

Een geslaagde inseminatie is de combinatie van een goede genetische aanleg voor vruchtbaarheid en lichaamsbouw, een optimale voeding, een goede tochtdetectie en registratie, het juiste moment en de juiste manier van insemineren.

Waar sta jij met je bedrijf wat zou je willen bereiken?

Kenmerk	Huidige waarde	Bedrijfsdoel	Streefwaarde
Inseminatiegetal koeien			<2,2
Inseminatiegetal pinken			<1,5
Interval afkalven - 1e inseminatie			Specifiek
% met TKT van >60 dagen boven het gemiddelde			25%
% met TKT van <60 dagen onder het gemiddelde			25%
% koeien met (chronische) baarmoederontsteking			<5%
% koeien behandeld tegen cysten			<5%
% koeien tochtig gespoten			<5%
% koeien met ketose (energietekort)			<5%
% koeien met pensverzuring			<5%

Het gaat om “tocht laten zien” en “tochtig zien”. Hoe vaak ben jij in de stal om de tocht te detecteren? Kijk een paar keer goed op het juiste moment en je hebt 75% van de tochtige koeien in beeld.

De lengte van de TKT is geen doel op zich maar het resultaat van je eigen strategie. Overweeg later insemineren bij:

- vaarzen (persistente productie);
- koeien met een hoge persistentie;
- koeien die hun productiepiek op een later moment hebben;
- koeien die na kalven kans op (transitie-)problemen hebben.

Omdat levensduur loont

Een goede conditiebeheersing door middel van de juiste voeding en energievoorziening in de droogstand en in de eerste 60 dagen in lactatie dragen bij aan een goede reproductie.

Conditieverval leidt tot een verhoogd inseminatiegetal (Garnsworthy & Webb, 2002; Gurthrie & West, 2003).

Kenmerk	FPCM-producties		
Vermindering BCS	0-0,7	0,7-1,2	>1,2
Interval afkalven - 1e ovulatie	27 dagen	31 dagen	42 dagen
Interval afkalven - 1e tocht	48 dagen	41 dagen	61 dagen
Interval afkalven - 1e inseminatie	68 dagen	69 dagen	79 dagen
% dracht na 1e inseminatie	65%	53%	17%
Inseminaties per dracht	1,8	2,3	2,3

Neem het STO-dieroverzicht, selecteer op aantal inseminaties en je hebt het probleem in beeld. Dat maakt het ook makkelijker om de oorzaken te vinden. Tabel met voorbeeld:

Interval 1e inseminatie	Aantal ins.	Interval 1-2	Interval 2-3	Interval 3-4	Interval 4-5	correct	gemist
63	9	23	27	25	63	6	8
78	8	36	36	31	47	4	10
182	7	24	55	24	32	4	7
75	5	48	47	24	59	4	5
103	5	24	46	22	49	4	3
84	4	22	22	22	0	4	0
70	4	26	23	25	0	3	2

Resultaten van een proef waarbij de eerste inseminatie is uitgesteld van 50 naar 125 of 200 dagen. Conclusie: uitstel is niet altijd nadelig (Burgers, E.E.A. et al., 2021).

Perioden (excl. niet drachtige en afgevoerde koeien)	FPCM-producties					
	Vaarzen			Meerkalfskoeien		
Interval afkalven - 1 inseminatie (dgn)	50	125	200	50	125	200
FPCM in de eerste 6 weken in lactatie	27,1	26,1	25,7	40,1	40,2	37,9
FPCM in de eerste 308 dg in lactatie	26,8	28,0	29,5	33,7	34,5	33,5
FPCM in laatste 6 weken voor droogzetten	23,5	21,0	23,2	20,8	17,5	15,2
FPCM in eerste 6 weken volgende lactatie	41,8	39,2	36,9	42,5	40,2	40,7
Som van de producties in die perioden	10.997	11.261	11.816	13.008	13.116	12.712

Aandachtspunten en tips

- Zorg voor een goede conditiebeheersing in de droogstand.
- Voorkom een te grote en te snelle BCS-afname na afkalven.
- De spreiding in de TKT zegt veel meer dan de gemiddelde TKT.
- Registreer tocht, inseminatiedatum en cycli om afwijkingen te zien.
- Registreer voor zicht op de cycli ook de tocht van niet geïnsemineerde koeien.
- Veel koeien met een te hoog inseminatiegetal wijzen op een koppelprobleem.
- Persistentie verlaagt de kans op embryonale sterfte.
- Vaarzen zijn persistent en snel insemineren is niet nodig en ook beter voor ze.
- Gebruik altijd stieren met een goede fokwaarde voor vruchtbaarheid.
- Fok niet verder met koeien die vaker buiten de bedrijfsdoelstelling vallen.
- Mislukte inseminatie of intervallen die “niet normaal” of onregelmatig zijn vragen om aandacht voor de koe en voor jezelf.

Wil je meer weten?

Kijk dan op www.omdatlevensduurloont.nl

